

Referat despre arhitectura din Mesopotamia - a treia parte

La palatele sumeriene si babiloniene monotonia suprafetelor era uneori evitata prin aplicarea unor adevarate tapiterii de mozaicuri din bucati de ceramica smaltuita. Palatele asiriene erau decorate cu picturi murale, repre-zentand scene de razboi, aducerea tributului, sau executia celor invinsi. Acoperisurile, aproape plane, erau din caramida nearsa amestecata cu bitum, incaperile erau lungi si din cauza grinzilor de lemn, prea scurte, care sustineau acoperisul inguste.

Acelasi plan si aceleasi proportii grandioase le intilnim si la temple; asemanarile sunt frapante.

Inca din mileniul al III-lea templele sumeriene (ale caror dimensiuni erau uneori de 50 m pe 80 m) aveau o varietate de forme. Tipul clasic, din prima epoca sumeriana, era cel de forma rectangulara, cu patru porti. Cu materialul de constructie existent, coloanele interioare, de sustinere, nu puteau fi nici dispuse la prea mari distante unele de altele, nu puteau fi nici prea inalte, nici zvelte, fapt care facea sa nu poata fi creat un spatiu arhitectonic armonios. De unde, impresia de greoi, de strimt, de intunecat, fara nimic din rit-mul, miscarea, armonia unui interior de templu egiptean. Dar templul egiptean folosea ca material de constructie exclusiv piatra, care permitea cu totul alte solutii arhitectonice, mai practice si estetice.

O parte integranta desi independenta, o anexa a templului era ziguratul. Un zigurat era o uriasa suprapunere de prisme dreptunghiulare din ce in ce mai mici, construite tot din caramida nearsa, al caror numar putea ajunge pana la sapte, si care erau legate intre ele prin rampe de acces. Baza unui zigurat avea forma patrata. Inaltimea ziguratului din Khorsabad era de 40 m; a celui din Assur, de 90 m; a celui din Ur cludit la inceputul mileniului al III-lea i.e.n. avea latura bazei de 64 m, iar inaltimea (dar numai pana la a doua terasa, atat cat s-a pastrat pana azi) de 43 m.

Ziguratul principal al templului din Babilon, ridicat de Nabucodonosor II in cinstea zeului Marduk-Bel era cel pe care evreii din captivitate l-au botezat "turnul Babei". Dupa marturia lui Herodot, latura bazei patrata avea 180 m, iar inaltimea (calculata azi de arheologi) era de 91 m. Ziguratul avea sapte etaje, fiecare simbolizand unul din astri. In virful ziguratului deci pe ultima terasa se afla o incapere, a carei destinatie este controversata. Probabil ca servea drept mormint regal (Strabon); sau drept observator astrologie (Diodor din Sicilia); sau dupa afirmatia lui Herodot drept capela, mobilata cu un pat si o masa de aur ca altar, capela in care regele oficia in calitatea sa de mare preot, la o anumita sarbatoare a anului; in prescriptiile cultului figura, in aceasta ocazie, si un anumit act "ritual" ciudat. Pentru mesopotamieni, deci, ziguratul era un fel de punte intre pamint si cer, din virful caruia oficia "pastorul popoarelor" in acelasi timp imputernicitul zeilor pe linga oameni si al oamenilor pe linga zei.